

Vývoj světa a lidského vědomí

Rudolf Steiner

Esoterní hodina, Kassel, 4. července 1909

Zápis A

1. Dr. Steiner uvádí hodinu opět poukazem na to, že v rámci Theosofické společnosti neexistují dva protivnické směry esoterního školení. Již to několikrát zdůrazňoval. Vždycky se však objevují zvěsti a jsou rozšiřovány výroky vyznívající tak, jako by skutečně existovalo protivnictví mezi *dvěma školami* esoterního života, které teď jsou v Theosofické společnosti. Toto protivnictví je tedy naprosto popíráno. Skutečnost je taková, že při mnichovském kongresu doznal vztah mezi školou Annie Be-santové a školou dr. Steinera změnu v tom smyslu, že dr. Steiner jako dosavadní vedoucí Esoterní školy už není vůči škole Annie Besantové v podřízeném, nýbrž v rovnocenném postavení. Sub-ordinace byla změněna na kooperaci. Obě školy tak nyní existují vedle sebe, vzájemně se podporují a jsou daleky toho, aby proti sobě bojovaly.
2. *O cvičeních*, jak musí být prováděna: s vážností a vytrvalostí a přesností. Co je jejich účelem? Jejich účelem je probudit síly dřímající v nitru člověka. Kde se nacházejí tyto síly? V astrálním, éterném a fyzickém těle. O hodnotě a významu symbolů! Symboly jsou obrazy dějů a poměrů v duchovním světě. Uplatňuje-me-li je na sobě, přenášíme na svou vlastní bytost děje a poměry duchovního světa. Symboly je tedy třeba používat tak, abychom je v sobě v průběhu cvičení realizovali, abychom je přijali do své bytosti.
3. *O Já*. Lidské Já žilo v dřívějších dobách ještě poněkud mimo fyzické tělo. Tak tomu bylo v atlantských dobách a dnes ještě velmi vzácně existují lidé, jejichž Já plně nevstoupilo do fyzického těla. Tenkrát byl člověk jasnozřivý, nedokázal však sám sebe odlišovat od vnějších věcí, splýval s nimi. V poatlantské době směřoval vývoj k přesunutí tohoto Já do fyzického těla. Jeho bod se nachází mezi obojím.
 1. Odsud se má Já opět vpracovávat do duchovního světa. To se také v průběhu vývoje děje. Nejprve člověk proměňuje část svého astrálního těla, tím vzniká *mañas* neboli duchovní svébytnost; potom proměňuje část svého éterného těla a vzniká *buddhi* neboli životní duch; a konečně proměňuje část svého fyzického těla a vzniká *atma* neboli duchovní člověk. Tak působí Já skrze všechny tři říše.
 2. *Jak postupoval vývoj*: Poté co v Atlantidě byli zasvěcenci již připravováni, byli při zničení atlantského kontinentu vyvoleni ti nejlepší, aby při vytváření nové rasy sloužili jako kmen. Byli zavedeni do Asie, do pouště Gobi, a tam jim bylo vytvořeno to, co bylo nutné, aby se stali praotci páté rasy. Co do svého pohledu na svět se však dosud značně podobali
 3. Atlant'anům. Ještě příliš nerozlišovali vnější a svůj vlastní svět. Ještě splývali s vnějším světem, žili ještě více s bohy. Rozlišování nastalo teprve později; a zpočátku rozlišovali tak, že vnější svět pocíťovali jako májá, jako zdání. Tato dvojnost pak vystoupila do popředí zvláště v Persii. Peršané rozlišovali dobro a zlo, Ahura Mazdu a Ahrimana. Pak šel vývoj dál přes chaldejsko-egyptsko-babylonské období, přes řecko-římské období až do naší doby.
 4. Během této doby se éterné tělo člověka čím dál víc vtahovalo do celého těla a zvláště do hlavy. Původně viděl člověk bytosti a věci mlhavě ve všech možných barevných odstínech

a obrazcích. V dalším průběhu vystupovaly stále zřetelněji, obrysy byly stále ostřejší a ohraničenější, tak jak se jeví lidskému pohledu v dnešní době.

5. Další vývoj směřuje k tomu, abychom s touto ostrotí pohledu získali opět přístup do dávných oblastí vědomí, abychom se opět vžívali do říší, které člověk ve svém vědomí kdysi prožíval. Aby toho dosáhli, provádějí všichni, kdo se chtějí rychleji vyvíjet, zvláštní cvičení. Jedním z těchto cvičení je to, které vám nyní ukážu:

6.

To znamená zhruba tolik: Člověk si musí nejprve představit světelný bod mimo svou hlavu, asi dvacet až třicet centimetrů směrem nahoru. Potom musí tento světelný bod vtáhnout do sebe, mezi obočí, a nechat světlo proudit celým tělem.

= obočí. Jakmile je to, co jsme takto přijali, uvnitř, pokračuje cvičení tak, že to tvořivým, sebetvořivým způsobem opět promítneme ven. To je potom imaginativní poznání: plastické obrazy, které vytváříme v duchovním světě.

Zápis B

Jednička (jednota) v trojce (trojnosti) vytváří (způsobuje) míru, počet a poměr.

Jednička znamená zjevení absolutna, božského bytí! Trojku znázorňuje obočí.

Míra je chrám Boží v lidském duchu. Absolutní jednota způsobuje skrze trojnost v nitru míru, počet a poměr.

U tohoto symbolu si musím představovat své vyšší Já mimo mne, jak působí na trojnost mého myšlení, cítění a chtění. Má působit tvořivě jako božské Já a přetvářet tyto tři síly.

GA 266/1